

Вантажний сервіс в аеропортах: дослідження світового досвіду

В роботі розглянуті найбільші аеропорти світу та їхні можливості щодо вантажних перевезень. Дослідження показують необхідність розширення вантажного сервісу та впровадження нових напрямків, технічних та інформаційних рішень для ефективного обслуговування клієнтів аеропортів. Проаналізовані приклади успішного впровадження технологій і тенденції розвитку вантажного бізнесу в аеропортах.

Вантажний сервіс - це комплекс послуг, націлений на певні операційні процеси з обробкою та підготовкою вантажу до транспортування. Для аеропортів це відіграє важливу роль при прийомі, зберіганні, обробки та відправки вантажу за допомогою повітряного транспорту. Вантажний сервіс складається з різних елементів, такі як прийом та розміщення вантажу в аеропорту, підготовка вантажу до перевезення, його завантаження та розвантаження, зберігання, оформлення документації та відстеження маршруту перевезення.

Функціонування вантажних сервісів в аеропортах потребує наявності відповідної інфраструктури, такої як спеціально обладнані склади та зони для зберігання та обробки вантажу, а також різні види транспорту: вантажні літаки, фургони, автобуси та інші. Вантажні послуги є важливою складовою міжнародної торгівлі та логістики, оскільки повітряний транспорт дозволяє перевозити вантажі швидше та якісніше за інші види транспорту.

До переліку послуг вантажних сервісів в аеропортах входить: розміщення, перевезення, зберігання, обробка, відстеження та митне оформлення вантажів. В залежності від швидкості обробки вантажів, точності відстеження вантажів, наявності різних видів транспорту та технологій, що забезпечують безпеку та контроль над вантажем, визначається рівень якості цих послуг[1].

Вантажні сервіси в аеропортах грають важливу роль в міжнародній торгівлі і логістиці. Світовий досвід показує, що ефективність вантажних сервісів в аеропортах впливає на конкурентоспроможність країни в глобальній економіці.

За даними Міжнародної асоціації повітряного транспорту (IATA), світовий обсяг вантажних перевезень в 2021 році склав 64,5 мільйона тон, що є на 9,4% більше, ніж у 2020 році. На 2023 рік прогнозується позитивна тенденція розвитку вантажного трафіку у розмірі 97,9 мільйонів тон[2].

Найбільші вантажні аеропорти у світі за обсягом перевезень у 2022 році були такі[3]:

- Гонконг Інтернешнл (Китай) - 4,18 мільйонів тон;
- Міжнародний аеропорт Мемфіса (США) – 4,04 мільйонів тон;

- Міжнародний аеропорт «Анкоридж» імені Теда Стівенса (США) – 3,46 мільйонів тон;
- Шанхай Пудун (Китай) - 3,11 мільйонів тон;
- Луїсвільський міжнародний аеропорт (США) – 3,06 мільйонів тон;
- Міжнародний аеропорт Інчхон (Південна Корея) - 2,94 мільйонів тон;
- Міжнародний аеропорт Таюань (Тайвань) - 2,53 мільйонів тон;
- Маямський міжнародний аеропорт (США) - 2,49 мільйонів тон;
- Міжнародний аеропорт Лос-Анджелеса (США) – 2,48 мільйонів тон;
- Токіо Наріта (Японія) - 2,39 мільйонів тон;

Як один з найбільших вантажних аеропортів у світі, Гонконгський міжнародний аеропорт (HKIA) є прикладом вдалих практик у вантажному обслуговуванні. В даному аеропорті використовуються роботизовані технології для вантажного перевезення та автоматизації процесу сортування вантажів. Такий підхід сприяє більш продуктивній обробці вантажів та задоволені запитів клієнтів[4].

Інший приклад успішного вантажного сервісу - це Мемфіський міжнародний аеропорт у США, який спеціалізується на вантажних перевезеннях та має потужну інфраструктуру для обробки великого обсягу вантажів. У ньому діє найбільший у світі вантажний термінал компанії FedEx. Термінал вміщує в себе 80 літаків і може обробляти до 500 тисяч вантажів на день. Це є доказом значного потенціалу діяльності аеропорту Мемфіс у галузі вантажних послуг.

Для підвищення конкурентоспроможності вантажних сервісів в аеропортах рекомендується впровадження таких технологій:

Розвиток інтермодальних та/або мультимодальних перевезень. Цей вид транспортування полягає в забезпеченні вигідного та швидкого перевезення вантажів за допомогою поєднання різних видів транспорту. Наприклад, вантаж може бути доставлений авіатранспортом до аеропорту, а потім транспортований по землі за допомогою автотранспорту.

Використання технологій Інтернету речей та штучного інтелекту. Впровадження таких технологій дозволяє автоматизувати більшість операцій у процесі вантажного сервісу, заощаджуючи час та фінансові витрати та збільшуючи результативність. Наприклад, системи відстеження вантажів можуть використовувати датчики, щоб відслідковувати місцезнаходження вантажу та визначати його стан.

Впровадження системи GPS для відстеження місцезнаходження вантажів. Ця стратегія дозволяє забезпечувати точність та швидкість у відстеженні вантажів. Це надає можливість всім учасникам перевезень контролювати процес транспортування.

Поліпшення інфраструктури та технологій обробки вантажів. Ця стратегія передбачає розвиток та поліпшення інфраструктури аеропорту та використання сучасних технологій, що, у свою чергу, значно підвищить ефективність та роботу вантажних сервісів.

Вантажні сервіси в аеропортах є важливим елементом міжнародної логістики, і ефективність цих сервісів визначає конкурентоспроможність країн

у глобальній економіці. Досліджуючи міжнародний досвід можна прийти до висновку, що для досягнення високої ефективності роботи вантажних сервісів в аеропортах необхідне активне впровадження передових технологій, наявність належної інфраструктури, а також забезпечення високої якості обслуговування та рівня безпеки. Тому країни та компанії повинні ретельно вивчати світовий досвід у цій сфері та використовувати нові логістичні тенденції для підвищення якості та ефективності вантажних сервісів в аеропортах.

Список літератури

1. Босняк М.Г. Конспект лекцій «Управління процесами та системами вантажних перевезень». – Кривий Ріг, 2022. – 102 ст.
2. IATA. Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.iata.org/>
3. Aircargonews. Top 10 cargo airports 2022 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.aircargonews.net/data-hub/top-10-cargo-airports-2022/>
4. Lee, D. K. C., & Lo, H. W. (2012). An analysis of Hong Kong's air cargo industry. *Research in Transportation Economics*, 36(1), 28-34.